

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an . . . . . 160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei
Pe jumătate de an . . . . . 80 „		
Pe un pătrar de an . . . . . 40 „		
Un număr . . . . . 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an . . . . . 260 Lei.		

NOTE OFICIALE.

Nr. 6981 E. ex 1930.

Către Prea On. Oficii protopresbiterale și On. oficii parohiale din Eparhia ort. rom. a Caransebeșului.

Se atrage atențiunea Prea On. Oficii protopresbiterale și On. Oficii parohiale asupra dispozițiunilor concluzului congresual din anul 1879 cu privire la înființarea unui fond mitropolitan, conform cărui concluz în fiecare an la sărbătoarea „Arătarea Domnului” are să se poarte un tas separat în toate bisericile din mitropolie în folosul aceluia fond.

Sumele adunate sunt a se trimite oficiilor protopresbiterale, pe lângă raport, cel mult până la 1 Martie 1931, iar de acolo se vor înainta Consiliului nostru eparhial în legătură cu câte un conspect special, de unde apoi se vor trimite banii Consistorului mitropolitan.

Caransebeș, 1 Decembrie 1930.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu

Nr. 6951 Șc. 1930.

Redacția revistei „Misionarul” din Chișinău dorind să cunoască, în timpul cel mai scurt, Nrul total al abonaților, pentru de a fi orientat asupra numărului de exemplare ce are să tipărească, dorește să aibe un tablou al abonaților din eparhia noastră a Caransebeșului.

În consecință toți aceia, cari sunt abonați la amintita revistă, să ne avizeze îndată despre această împrejurare, precum și dacă doresc a se considera abonați pe anul 1931. În acest din urmă caz să ne anunțe pe ce fel de hârtie doresc să aibe revista: pe hârtie velină al cărei abonament este, ca cel de până acum, de 300 Lei anual, sau pe hârtie „tip războiu” care va fi probabil cu unasută Lei mai puțin.

Caransebeș în 4 Decembrie 1930.

Consiliul eparhial.

Trei îndemnuri.

Realizarea celor executate la „Piatra Scrisă” este a se atribui unei dorințe, urmate de o faptă, pe care iarăși o idee a desăvârșit-o în înfățișarea ei de astăzi.

Dar, pentru a fi mai explicit, fie-mi îngăduit să încep cu:

Dorința.

Enoriașii din părțile Armenișului de mult să zbateau să aibă la „Piatra Scrisă” un loc stabil pentru preoții slujitori, în care scop să și pusă la dispoziție un teren pe coasta dealului, iar altul în marginea Timișului.

Terenul din urmă să îngrădit și plantat cu arbori dătători de umbră, dar toată truda depusă de preotul locului Ilie Pepa rămasă zadarnică, căci revărsându-se valurile Timișului dincolo de albia cam strâmtă, șterseră urmele muncii sale și acolo unde odinioară erau sădiți arbori, ocoliți de îngrăditură, acum ne izbescă privescerea golului de pietriș.

Cu prilejul pelerinajelor la „Piatra Scrisă” se adunaseră bani, cari însă în urma evenimentelor istorice, ce se succedară, s'au devalvat de-a binelea și apoi prefăcându-se în „lei”, scăzură și numerice la jumătate.

Era mai mult ca evident, că acești bani sunt prea puțini, ca să se fi putut începe vre-o lucrare mai serioasă.

Ce privește pe enoriașii, ei nu erau mulțumiți cu această constatare. Dorința lor de a vedea ceva realizat la „Piatra Scrisă” creștea. ba uneori izbucnea și în nemulțumire, că nu se face, ceeace sufletul lor doria să vadă înfăptuit.

Dorinței pomenite dat-a vie expresiune preotul locului în repetate rânduri.

Călătorind acum câțiva ani în daraveri d'ale oficiului, întâlnesc într'un compartiment al tre-

nului, pe preotul Armenişului, care și astăzi îmi descoperi dorința credincioșilor, făcându-se interpretul acelei dorințe, pe care o accentuase în cuvinte calde.

Gândurile mi-se cristalizaseră atunci sub impresiunea momentului în direcțiunea, că aici e înemis să se facă ceva. Dar cum să faci, când banul își pierdusă valoarea de odinioară.

Într'aceea trece timpul și ne vine într'ajutor un alt îndemn puternic:

Fapta.

În anul 1927 moare Maria Dragomir din Slatina-mică în vârstă de 26 ani.

O întâmplare tristă aceasta ca multe altele, când părinții își pierd pe unica lor tineră odraslă.

Dar tatăl defunctei nu-i credincios ca mulți alții, ci e unul dintre cei puțini, cari sunt aleși.

El iasă din cadrele obicinuite ale unui întristat de rând, când în nemărginita lui durere se urcă la o înălțime, care îl face să se decidă a ridica cu soția sa întru amintirea fiicei lor un monument religios, o capelă la „Piatra Scrisă“.

Cu gestul acesta, surprinzător în lumea de astăzi, Vasile și Ana Dragomir intră în șirul citorilor bisericii.

Ei n'au cruțat osteneală, n'au cruțat timp și bani, ei au depus muncă grea, au folosit câștigul lor, pentruca să înfaptuiască ceea ce și-au propus.

Prin fapta lor măreață ajunserăm să vedem, că preotul slujitor, că mulțimea de credincioși, care căută tămăduire sau alinare, să aibă un loc de adăpost sub cupola modestă a capelei zidite pe cheltuiala lui Vasile Dragomir și a soției sale.

Mai trece vreme și ne vine într'ajutor un alt treilea îndemn:

Ideea.

Episcopul nostru diecezan cerceta în puținul timp liber, ce-i sta la dispoziție, capela dela „Piatra Scrisă“, aruncând privirea-i scrutătoare asupra coastelor, asupra fâșiilor de pământ de pe aceste coaste, asupra platourilor din vârful dealurilor, asupra totalei situațiuni a locului.

Se vedea, că ceva îl muncește în gând.

Cu un atare prilej aruncă ideea, că ar fi bine, dacă s'ar acvira niște limbi de pământ pe coastele din apropiere pentru a se cultiva.

Altădată zice, că trebuie să locuiască cineva în apropierea capelei, care să-i poarte grija.

Cu o asemenea ocazie face iarăși o altă enunțațiune în raport armonic cu cele de mai nainte.

Din coaja gândurilor P. S. Sale se desprinde mereu-mereu miezul unei idei, proiectate fugi-

tiv pe orizontul îndepărtat . . . . ideea unei Mănăstiri.

Îndemnul acesta al treilea își produce imediat efectul.

Lucrările se încep, se continuă și în curând se și termină.

Cât de îndreptățită a fost întocmirea celor ce s'au făcut la „Piatra Scrisă“ o dovedește marele interes al credincioșilor și faptul, că abia în câteva luni s'a adunat prin jertfă aproape jumătate din cheltueli, rămânându-ne grija acoperirii restului de spese.

În analiză sumară ținem să accentuăm de încheiere, ceea ce spusese la începutul acestor rânduri, că realizarea celor dela „Piatra Scrisă“ este a se atribui în prima linie dorinței enoriașilor, urmată de fapta înălțătoare a credinciosului Vasile Dragomir și a soției sale Ana, la desevășirea cărei fapte în înfățișarea ei totală de astăzi a contribuit sublima idee a Prea Sfințitului nostru Episcop diecezan.

Aurel Moaca.

* *

În legătură cu cele de mai sus și pentru a sta în nota adevărului comunicăm, că în jurul executării și supraveghierii zidirilor pe lângă „Piatra Scrisă“, are mare merit consilierul referent Dl Aurel Moaca, care cu un deosebit zel a luat în mână executarea lucrărilor efectuate acolo.

Cântarea bisericească și tipicul.

Cântarea laică sau lumească, cum i-am zice noi, este un *obiect facultativ* sau *auxiliar* în programele de învățământ ale școalelor.

Această mașteră soarte cântarea și totașa muzica o au probabil în urma împrejurării, că nu se adresează direct minții, judecății școlarilor, a căroră dezvoltare se vede a fi astăzi exclusivă preocupare a școalelor.

Firește, nu întotdeauna a fost așa. Pe timpul de înflorire a culturii grecești muzica, (sc. cântarea instrumentală) alături de filosofie și aritmetică constituia studiu fundamental.

Iarăș cu totul alta este situația, când se pune problema cântării bisericești.

Ca orice cântare de altfel, cântarea bisericească se adresează lumii noastre de sentimente; în speță sentimentului religios. Religia noastră creștinească fiind o religie a inimii, rolul cântării în mișcarea acesteia este covârșitor. Ea, pe de o parte înalță inima omului, pe de alta stimulează voia lui spre fapte bune. Mai mult! *Cântarea bisericească este ea însaș un serviciu reli-*

gios. Și aceasta nu numai când se execută în biserici, ci chiar și atunci, când se propune și se învață în școli. Precum cântarea bisericească așa tipicul, sunt dar de caracter liturgic.

Așa fiind lucrurile, ne putem ușor explica atitudinea pe care o are creștinul când cântă în biserică. Căci constituind cântarea și tipicul un element al cultului, inomis atitudinea reclamată trebuie să fie alta decât la executarea unei cântări lumești de pildă. Până când acolo omul are o atitudine lumească, de multe ori inconștientă, dincoace omul cuprins de o înflorare misică, prezintă o atitudine de evlavie, — pe urma pendenței sale de o putere suprafirească; de o bucurie duhovnicească, concentrându-se el în marginile rosturilor sale înalte, spirituale; de o pronunțată participare activă, cu trup și suflet la preamărirea Dumnezeuului său!

„Din ființa și menirea cântării bisericești urmează de sine calitățile ei. Dacă cântarea bisericească este expresiunea inimii emoționate de credință vie și de pietate adâncă, dacă ea nu este alta nimica decât rugăciunea trecută în poezie și muzică, apoi trebuie să se distingă prin demnitate solemnă, prin simplitate, liniște și seninătate sfântă. Cântarea trebuie să se miște într'o melodie simplă, lină, ușoară și naturală. Așiderea se cere ca melodia ei să stea în acord cu textul și însemnarea lui, ca plinătatea și modulațiunea, înălțarea și coborîrea tonului să se determineze de cuprinsul cântării, de ideia și simțământul ce se exprimă prin el. Numai o cântare ca aceasta este deamă de cultul creștin, numai o astfel de cântare este potrivită de a produce edificare. De mare însemnătate este executarea cântării, și în privința aceasta e de observat, că numai acela va cânta bine, care nu cântă numai cu vocea, dară și cu inima credincioasă, fiind pătruns de cuprinsul cântării.“¹⁾

Cântarea este o jertfă ce se aduce lui Dumnezeu, cea mai curată și plăcută jertfă. Iar atât jertfa, cât și aducătorul jertfei are a se prezenta Lui în cea mai desăvârșită formă a cuviinței bune!

În asemănare cu cântarea și aducătorii cântării, un artist religios, un pictor de pildă, ne stă mărturie, că atâta vreme cât arta lui este încălzită de o inimă credincioasă, se menține la nivel. Și cu drept cuvânt, putea-re-ar el oare să prezinte lumii o artă desăvârșită, când retortele credincioșiei sale sunt sterile? Putea-re-ar el prezenta o lucrare cu trăsături vii și grăitoare în sfințenie, dacă coardele artei sale n'ar fi instruite de harul cel preînalt, ce se coboară

într'o inimă crezătoare? Fiește numai o atare inimă, alintată de Dumnezeu, este sortită să dea viață unor opere sfinte, nemuritoare!...

*

Cântarea bisericească și tipicul formează sufletul cultului nostru religios, nervul său de viață. Precum am amintit și până acum, trecutul ne oferă toate probele, din cari s'ar putea trage concluzii și pentru prezent. *Gheorghe Lazăr* învățatul bărbat era și profesor de cântare bisericească. Fețe înalte din istoria lumească ca și bisericească au ilustrat cu numele și cu faptele lor trecutul cântării bisericești.

În trecut atenția ce se dădea cântării era covârșitoare. Pentru a nu făcea incursiune la sf. Ion Damascen, la Cucuzel, pomenim de un metropolit ca Antim Ivireanul, Silvestru Morariu, Andrei baron de Șaguna; și chiar înaintașul său în scaunul episcopal al Sibiului, Vasile Moga puneau multă greutate pe cântare. Se spune despre acesta, că „a pus pe Moise Fulea, bărbatul nepoatei sale Anghelina să instruceze pe „bogoslovi“ în cântare și tipic, îndeplinind misiunea aceasta timp de 35 ani... *Dintre cursuri, aceea, căreia i se dădea mai multă atenție, era cântarea bisericească, pe care profesorul Moise Fulea o considera ca datorință de căpetenie a preotului*“²⁾.

Evident, că de căpetenie este pentru preot această datorință. Mântuitorul a îndeplinit în viața Lui pământească dirigătoria profetică (învățătorescă) preoțască, aducându-se pe Sine însuș jertfă de împăcare lui Dumnezeu și dirigătoria împărătească. Preoții au de asemenea aceste trei dirigătorii de îndeplinit. Studiile special-teologice au în vedere cvalificarea viitorului preot, pentru împlinirea dirigătoriei profetice (învățătoresci) și împărătești, (păștorirea, guvernarea și conducerea credincioșilor), iar cântarea bisericească și tipicul privind exclusiv partea practică au în vedere cvalificarea viitorului preot pentru împlinirea dirigătoriei preoțești, ca liturgisitor și jertfitor, prin aducerea jertfei celei fără de sânge pentru mântuirea oamenilor.

La rândul său poporul credincios — cel de acum și totdeauna — neprietin cu subtilitățile dogmelor și în general a oricărui savantism, se roagă mai bucuros cu acel preot — cântând împreună cu el și adastându-l la aducerea jertfei — care știe să-i stârnească valurile emotivității lui spre căutarea limanului celui etern!

(Urmează).

1) Calitățile cântării bisericești. Candela 1901. Reproduș de F. D. Nr. 45 ex 1901.

2) M. Gr. Poslușnicu. Istoria muzicii la Români.

Simbolu de multiemire*).

A ta marturisire d'ia cugetu curatu
 Proupta se primesece, în ceriu și pe pământu;
 Căci aperi causă santă, unu populu despoiatu
 De dreptulu, de vietia-ee-a fostu refiēntu.

Porti aici unu fruptu pe tîmpu detiermuritu,
 Adî mîne, sub tierinâ réce putredēndu;
 Dar sufletulu pré nobilu, de toti pretiuitu
 Imortalu remâne, laude secerāndu.

Ai primit parola pentru neamulu **Teu**,
 Vredu a sterge lacrimi, de sute de ani;
 Capeti multiemire cotra **Dumnedieu**,
 Diao nópte siguru, del'ai **Tei** romani.

Ai pestratu credintia, ai respunsu dea dreptulu
 Ce-a patitu romanulu, fiindu arendatu;
 Tiene-**Ti** vorba santa, tiene-**Ti** panciru peptulu,
 Noi cunoscemu bine, cotu ne-ai ajutat.

Fericitu barbatulu, care pórtă lupte
 Pentrunu neamu ca pupilu, de totu parasitu;
 Si pricepe a pune leaculu, ce desmurte
 Vena, 'n carea pulsulu mai a si muritu.

Amu depusu arvuna, sangele versatu
 Sub viscóle gréle, ori candu s'a cerutu;
 Vom sári cu totii pent' unu **Imperatu**
 Ce cu noue drepturi adi ne-a prevediutu.

Tu fusesi organulu, nu ne-amu însielatu,
 Spiritulu celu mare cum l-ai ereditu;
 Scóte cu virtute fi d'în **Banatu**
 La vietia nouă, la locu mai scutitu.

Cerifulu ce se vede cu stéle lucindu,
 E rugatu se-**Ti** tienă, loculu celu menitu;
 Se poti ca luceferu în seculi trāindu
 Restira lumina populu iubit.

Cuvântare la introducere în parohie.

„Eu sunt păstorul cel bun;
 păstorul cel bun sufletul său
 își pune pentru oi“.

Ioan c. 10, v. 11.

*Prea Onorate Domnule Protopresbiter,
 Iubiți Frați în Hristos,
 Iubit Popor credincios,*

În acest moment sărbătoresc, când preiau parohia
 încredințată mie spre păstorire, îmi vin în minte cuvîn-
 tele Mântuitorului Iisus Christos, care spune: „Eu
 sunt păstorul cel bun; păstorul cel bun sufletul său își

*) Simbolu de multiemire și veneratiune Ilustrității S'ale
 Domnului Senatoru Imperialu Andreiu Mocioni din Foen la oca-
 sionea serbării dilei onomastice d'în 30-lea Novembre 1860 ofe-
 ritu de Romanii Banatienii.

Exemplar donat de pr. Gh. Tătucu din Iablanița pe sea-
 ma muzeului eparhial.

pune pentru oi“. Și aceste cuvinte acum altcum îmi
 sună la urechi ca altădată, căci la gândul, că eu voi
 fi păstorul sufletesc al unei comune bisericesti atât de
 mari, mă cutremur, că oare voi putea eu să păstoresc
 turma încredințată mie, cu demnitate, și în așa fel, ca
 enoriașii mei să-și ajungă scopul final al existenței lor
 — mântuirea sufletelor lor — și la judecata finală să
 nu mă rușinez și să nu-mi iau osândă pentru nevred-
 nicia mea? Mă cutremur, fiindcă în cariera mea de preot
 trebuie să imitez și să am pururea înaintea ochilor su-
 fletești ca exemplu viu pe Iisus Christos, pe Acela, care
 și-a vărsat sângele Său nevinovat pe cruce pentru noi
 toți și care a fost păstorul cel bun al tuturor. Și mă
 cutremur, fiindcă în numele Lui vin eu în mijlocul
 Vostru, să vă vestesc învățăturile Lui, cele mântuitoare;
 să vă vestesc Evanghelia lui Christos, care este „puterea
 lui Dumnezeu spre mântuire tot celui ce crede“ după-
 cum spune sfântul Apostol Pavel în Epistola către
 Romani. (Cap. I v. 16).

Această sarcină grea, care-mi va apăsa pe umeri
 și această îngrijorare mi-se risipește atunci, când mă
 gândesc la cuvintele Mântuitorului spuse Apostolilor Săi
 — ai căror urmași suntem noi în ale păstoririi — „și
 iată Eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârșitul
 veacului“ (Mat. 28, 20), și iarăș în alt loc: „și Eu voi
 rugă pre Tatăl și alt Mângâietor va da vouă, ca să
 rămăe cu voi în veac: Duhul adevărului“ (Ioan 14, 16).

Având ajutorul permanent al Mântuitorului Iisus
 Christos și asistența Duhului Sfânt, pornesc cu nădejdea
 că voi răzbi și străbate toate greutățile în misiunea
 mea preotească, despre a cărei suflimitate voiesc să vă
 vorbesc azi.

Iubiți Creștini!

Sfântul prooroc Ezechiel spune, că nu este pe pământ
 nici o dirigătorie mai înaltă și nici un serviciu
 mai mareț, ca dirigătoria și serviciul preotesec.

Dumnezeu e în ceriu, oamenii pe pământ și preoții
 în mijloc între oameni și Dumnezeu, ca pre oameni în
 numele lui Dumnezeu să-i povățuiască; Dumnezeu e
 făcătorul, oamenii sunt făpturi și preoții sunt puși peste
 dânșii pentru a-i îndemna, ca cele ce sunt datori a da
 lui Dumnezeu, să le deie; Dumnezeu e părintele lumi-
 nilor, oamenii sunt întru întunerec și preotul e candela
 în mijloc, ca prin tr'ansul să lumineze lumina cea ade-
 vărată tuturor; Dumnezeu e Domnul sfânt, oamenii sunt
 păcătoși și preotul e mijlocitor, ca prin tr'ansul să se
 împace cu Dumnezeu. Nu e pe lume nici o dirigătorie
 și nici o demnitate mai înaltă ca a preotului, căci până
 când dirigătorii lumești se ocupă de lucruri pământești,
 puterea preotului se întinde peste cele cerești și eterne,
 peste cele ale sufletului, care este nemuritor.

Să privim preotul la altar și să vedem ce face el
 acolo? Oare nu este el acela, care singur prin rugăciu-
 nile sale asistă la prefacerea pâinei și vinului în însuș
 corpul și sângele Mântuitorului, a mielului nevinovat,
 care a venit să ridice păcatele lumii? Oare nu el se

roagă dela altar pentru mântuirea sufletelor credincioșilor, pentru pacea a toată lumea, pentru cei ce cu credință și cu frica lui Dumnezeu intră în sfânta biserică, pentru orașe și sate, pentru bună liniștea văzduhurilor și înbelșugarea roadelor pământului, pentru cei sănătoși, pentru cei bolnavi și pentru morți deopotrivă? Oare nu el este acela, care dela altar cere tuturor „înger de pace credincios, îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor, milă și iertare de păcate, sfârșit creștinesc vieții?”

Prin cuvintele preotului se deschide ceriul și Fiul lui Dumnezeu pogoară plin de daruri pe altar și de pe altar prin buzele preotului strigă la ceriu, cerând dela părintele ceresc dar și îndurare pentru popor.

Să-l privim în administrarea sfintelor taine!

Preotul este acela, care pe noul născut îl primește și-i administrează taina sfântului botez, făcându-l membru al bisericii lui Iisus Christos prin care se mântuiește. El este acela, care îi împărtășește darul Duhului Sfânt prin Taina sfântului mir. Și când crește și se întinează de păcate, oare nu tot el este acela, care i-le șterge prin Taina sfinte pocăințe și la împărtășirii cu trupul și sângele Domnului? Dar la școală cine-l învață să cunoască și să iubească pe Dumnezeu și să i-se facă plăcut prin fapte bune, decât tot preotul? Omul ajuns în necaz, când toți prietenii l-au părăsit, unde mai aleargă după mângăere sufletească? Oare nu la preot? Desigur că da!

Privind la momentele mai însemnate din viața omului, vedem că preotul prin natura chemării sale, are un rol foarte însemnat; căci el este acela care ia creștinul de mână din ziua nașterii și-l conduce în tot timpul vieții sale ca și corăbierul corabia sa. Preotul este acela, care conduce creștinul dela leagăn până la moarte. Și dacă toate acestea le face păstorul sufletesc pentru turma sa cuvântătoare, ce-i datorează ea? Cea mai mare răsplătă de care se poate învrednici un preot, este aceea de a-i fi ascultate și urmate cuvintele, de a-i da cinstea ca unui trimis al lui Iisus Christos, căci spune Mântuitorul, că: „Cela care vă primește pe voi, pe mine mă primește și cela ce se lapadă de voi, de Mine se lapadă, iar cela ce se lapadă de Mine, se lapadă de Celace m'a trimis pe Mine“.

Iubiți Credincioși!

Nu pot părăsi acest sfânt loc, fără a aduce laudă și mulțumire Tatălui ceresc, că m'a învrednicit — după viața sbuciumată pe care am dus-o — să îmbrac aceste sfinte haine, cari mă fac mijlocitor între El și oameni.

Prea Onorate Domnule Protopresbiter!

Vă mulțumesc din tot sufletul pentru sprijinul pe care mi-l-ați acordat până azi și pentru oboseala ce V'ați luat-o conducând alegerea mea intru paroh și luând parte la bucuria mea de azi, instalându-mă. Vă mulțumesc pentru sfaturile părintești pe cari mi le-ați dat și Vă promit, că aceste sfaturi le voi pune la inimă și-mi vor fi stea călăuzitoare a vieții mele. Vă rog să fiți interpretul mulțumirilor mele cele mai caldu-

roase pe lângă bunul nostru părinte sufletesc, Prea Sfințitul Episcop, pentru darul pe care mi l-a împărtășit prin punerea mâinilor.

Vouă iubiților creștini, Vă mulțumesc pentru încrederea pe care mi-ați acordat-o, alegându-mă de paroh, de părinte sufletesc al comunei, al cărei fiu mă mândresc a fi și eu. Vă promit, că voi munci din toate puterile, să dovedesc tuturor, că am meritat încrederea pe care mi-ați dat-o. Voi munci într'acolo să ridic nivelul religios și cultural al poporului încredințat mie spre păstorire. Mă voi nuzi într'acolo, ca să imitez pe Acela în numele căruia viu aici — pe Iisus Christos. Și dacă El a vestit pace unde a ajuns, pace vă voi vesti și eu vouă. Iubire a propovăduit El pretutindenea; iubire vă voi vesti și eu vouă și iubire în sensul în care El a propovăduit-o, căci El a spus: „Iubiți pe vrăjmașii vostri, binecuvântați pe cei ce vă blastămă pre voi, bine faceți celor ce vă urăsc pre voi“. (Matei 5, 44).

Ca preot voi cultiva în enoriașii mei roadele Duhului lui Dumnezeu, cari sunt: „Iubirea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețea și înfrânarea poftelor“ (Gal. 5, 22) pentru a „nu fi nebagător de seamă de darul ce este întru mine“ (I. Tim.) că aceasta făcând — spune sf. Apostol Pavel — „și pe tine te vei mântui și pre cei ce te vor asculta“ (I. Tim. 4, 16) și așa voi fi vrednic urmaș al „păstorului celui bun, care și-a pus sufletul său pentru oi“. Amin.

Liviu Surlașiu

paroh ort. rom. Jebel

ȘTIRI

Distincție. Prea Sfințitul nostru Episcop apreciind purtarea cea bună, zelul și ostenele în viața Domnului — și îndeosebi ostenele pentru locul de pelegrinaj „Piatra Scrisă“, a distins pe preotul *Ilie Pepa* din *Armeniș* cu brău roșu. Felicitări!

O comemorare. Societatea de lectură a studenților dela Academia noastră teologică „Ioan Popasu“ a ținut să comemozeze din prilejul zilei sfântului Andrei pe fericitul Arhiepiscop și metropolit Andreiu Șaguna. Sa început în biserică ca teđrală cu un parastas oficiat de P. O. D. protopresbiter Andreiu Ghidiu, presbiterii Filip Pop, Liviu Cornean, Petru Bancea, protodiaconul prof. Ioan David și diaconul Pavel Bogoevițiu. A urmat apoi o ședință festivă în localul Academiei, în care punctul atractiv a fost cuvântul festiv de deschidere rostit de profesorul Ioan David, președintele societății. Corul societății a executat „La mormântul lui Andrei“ de Cunțan și „Pribeagul“ de Flechtenmacher; v. președintele Gh. Mihailovițiu a. IV. a ținut o interesantă conferință despre viața și opera marelui bărbat al Bisericii noastre.

Sâmbătă în 29 Noemvrie a. c. a avut loc în Timișoara întronizarea Prea Sfinției Sale Episcopului Dr. Augustin Pacha, primului Episcop al nou înființatei episcopii romano-catolice de Timișoara, în cadrul unor frumoase solemnități.

Dorim Prea Sfinției Sale activitate pastorală binecuvântată și viață îndelungată cu sănătate!

„Extensiunea Universitară din Cluj“ a început seria conferințelor din provincie. Cel care a înaugurat-o în orașul nostru, Dl profesor *Virgil Bărbat* ne-a vorbit despre „democrația modernă și criza actuală a civilizației“. Conferința, împărțită în patru părți bine distinse, a fost ascultată cu mult interes. Neprieten al democrației „moderne“ conferențiarul a ilustrat democrația rău interpretată astăzi cu cazul unui stătuțel al Americii de Nord. Vinovate de aceasta sunt partidele politice care numai democrația adevărată n'o reprezintă. Democrația adevărată rezidă într-o conștiință cetățenească luminată; această conștiință avem datorită s'ocultivăm, și spre aceasta avem trebuință de libertate deplină. Cultura bineînțeleasă are și aici rol de frunte. De aceea prin regimul economiilor ce se impun școalei, se greșește. Cultura trebuie sprijinită cu riscul oricărei alte renunțări. E adevărat, suntem săraci, dar de asta nu urmează sacrificarea școalei. O altă greșală — și ea este generală — e că nu vedem, în presă și nicăieri o rază de speranță în vremuri mai bune sau măcar o incurajare. Credința în recăstigare de piețe pe seama produselor noastre agricole și peste tot că ne mântuim prin agricultură este zadarnică. Țările agricole sunt la sfârșitul regimului lor. Leacul să-l căutăm la noi acas. Dreptaceea se propun o seamă de măsuri, menite să salveze cultura — prin sprijinirea ei efectivă — și a principiului democrației prin democratizarea vieții de partid, introducându-se, între altele, sistemul electivității la fixarea candidaturilor.

Preot apicultor — distins. La primul congres național apicol, ce a avut loc în zilele de 8—16 Noemvrie a. c., în București, preotul Ioan Jucos, parohul comunei noastre Zervești din apropierea Caransebeșului, a obținut, iarăș între atâți expozanți, cele mai înalte distincții. Anume, „pentru produse apicole și scrieri literare apicole“ juriul i-a conferit *Diploma de înaltă distincție apicolă*, iar „pentru cea mai frumoasă foaie de ceară gofrată cu presa de mână“, i-s'a conferit un *premiu de valoare*. În lunga sa carieră de preot și apicultor, părintele Jucos a mai avut parte și de alte distincțiuni ca cultivator zelos pe terenul frumoasei și folositoare înțeleșniciri a apiculturii. Așa la expoziția din 1906, în București, Sfinția Sa a fost distins cu *Medalia de aur*, cu *Diploma de onoare* și cu *Medalia jubilară Carol I*. La expoziția din 1910, ținută la Budapesta, a obținut *Medalia de stat de argint*, și în fine la expoziția ținută la 1911 în Logoj i-s'a conferit *Medalia de aur*, și *Diploma de onoare*. La aceste distincțiuni felicităm călduros pe părintele Ioan Jucos, căruia îi mai revine și acel deosebit merit, că a contribuit în mod intuitiv la intensificarea acestui ram nobil și folositor al economiei noastre naționale atât prin exemplul ce a dat, cultivându-l el însuș în stupina sa proprie, cât și prin indemnurile și sfaturile date locuitorilor din regiunea noastră.

„Jurământul avocaților trebuie să fie și religios?“ Sub acest titlu rubrica „Cronicele judiciare“ a Curentului din 29 Noemvrie a. c. relatează cazul unui avocat, anume Rosenthal (!) care afirmative n'a voit să presteze jurământ în forma religioasă ci numai în forma civilă (?). Avocatul își sprijinește atitudinea pe un text

din procedura civilă, altul din cea penală și mai ales pe art. 22 din constituție, care garantează libertatea conștiinței fiecărui cetățean; mai departe susține avocatul, „religia nu este de natură a fi moștenită și simpla înșurare a cultului părinților în extractul de naștere al copilului nu-l poate obliga pe acesta să primească să respecte acea religie“. Dupăcât se știe jurământul care are formă precizată prin lege este de esența unei funcții, adecă element constitutiv al calității de funcționar, Complotul Curții de apel a dat numitului avocat termen de o săptămână pentru prestarea jurământului în forma obligatorie.

Societatea „Ioan Popasu“ a studenților dela Academia teologică din Caransebeș și-a ales pentru anul școlar 1930/31 următorul comitet: Președinte Dl Prof. Ioan David, vicepreședinte Dl Aurel Gh. Mihailovici a. IV., secretar I. Dl Traian Coșeriu a. III., secretar II. Dl Vasile Serafin a. II., cassar Dl Gheorghe Simu a. III., bibliotecar Dl Alex. Nicolici a. II., vice-bibliotecari Dl Ilie Crivacucia a. I. și Dl Filip Palescu a. I., controlor Dl Nicolae Giuca a. IV. Membrii în Comisia literară Dnii Vichentie Stepanescu a. IV., Septimiu Daș a. III., Gruia Roșu a. III., Gheorghe Dalea a. II., Ioan Uzum a. II., Marcu Bănescu a. I., Simeon Țona a. I., conducător de cor Dl Gheorghe Tutunariu a. IV., econom Dl Alimpie Aldescu a. I.

„Avram Iancu“ este titlul unui roman adaptat pentru film, de *Dimitrie Iovănel*. Romanul acesta istoric este bine apreciat de cătră dnii Nicolae Iorga, Ioan Lupăș și alți bărbați de seamă. Autorul — care l-a prelucrat din ungurește, cu destulă originalitate este fiul Banatului nostru; se îndreptățește atât la lauda cât și la sprijinul nostru.

† **Dr. Savu Butoarcă** profesor în pensiuine în Vârșeș, a trecut la cele eterne. Răposatul, care a fost mulți ani de-a rândul deputat al sinodului nostru eparhial, s'a distins în viață ca om de carte, bun creștin și român de inimă. În timpul din urmă a fost director al confratelui, ziarul „Nădejdea“ din Vârșeș.

Bunul Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii Săi!

Necrolog. Tânărul Filaret, fiul protopresbiterului Virgil Musta din Oravița, student în medicină, a adormit în domnul în Cluj în etate de 18 ani. Prohodul s'a săvârșit Joi în 4 Decemvrie a. c. în Oravița, de unde a a fost transportat la Ciclova-română spre a se așeza în cripta familiară. Dumnezeu să odihnească pe răposatul în pace! Îndureratei familii îi transmitem condoleanțele noastre.

CONCURS.

Consiliul parohial din Doclin escrie concurs pentru ocuparea postului de paroh al parohiei vacante de clasa a II-a din *Doclin*, protopresbiteratul Bocșa-montană cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia diecezană“ din Caransebeș.

Emolumentele:

1. Una și jumătate sesiune parohială și două intravilane, după cași alesul preot are să supoarte toate sarcinile publice.
2. Stolă uzuată.
3. Alte venite accidentale din parohie.
4. Alegândul preot este îndatorat a catichiza la

școalele din loc, fără altă retribuție din partea comunei bisericești.

5. Casă parohială nu este, deci alegândul preot să va îngriji însuși de locuință.

Reflectanții cu calificația în regulă să-și înainteze petițiile de concurs, adresate consiliului parohial din Doclin — Prea Onoratului oficiu protopresbiterial din Bocșa-montană și să se prezinte în vre'o Duminecă sau serbătoare cu știrea protopresbiterului tractual în biserica noastră spre a-și arăta desteritatea în cele bisericești, dar la nici un caz în ziua alegerii.

Doclin din ședința consiliului parohial ținută la 24 August 1930.

Pavel Drăgan m. p.   **Efrem Tismanariu** m. p.
preș. cons. par.   2—3   notar adhoc.

În conțelegere cu mine: *Petru Ieremia*, adm. ppter. al.
Nr. 5769 B ex 1930.

Acest concurs se publică cu aceia, că în baza dispozițiilor cuprinse în aliniatul ultim §-lui 29 din Regulamentul pentru parohii și în baza deciziei conzistorial ddo 3 Martie 1914 și respective 12 Aprilie 1914 Nr. 3058 B, ridicat la valoare de concluz sinodal cu concluzul Nr. 33 ex 1914 — se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte integrantă și legală a dotațiunei preotești.

Caransebeș din ședința Consiliului eparhial ținută în 5 Noembrie 1930.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu m. p.

Licitațiune minuendă.

În baza încuviințării Ven. Consistor diecezan ddo 11 Februarie 1928, Nr. 519 E. ex-1928 prin aceasta se escrie licitație minuendă pentru zidirea casei parohiale și a supraedificatelor din comuna Ritișor (Jugoslavia) pe ziua de 29 Decembrie 1930 la ora 11 a. m.

Prețul de exclamare pentru zidirea casei și a supraedificatelor este 205.448'30 Dinari.

Licitanții sunt deobligați să depună vadiu 10% din prețul de exclamare în bani sau hârtii de valoare.

Contractul încheiat devine obligator pentru întreprinzător imediat, iar pentru comuna bisericească numai după aprobarea Ven. Consistor diecezan.

Spese și cheltueli de drum comuna bisericească nu rebonifică nimănu.

Se observe că comuna bisericească va încredința lucrările acelor întreprinzători în care are mai multă încredere fără considerare la suma oferită.

Devizele se pot vedea la oficiul parohial ort. român din Ritișor.

Spesele pentru compunerea planului și a devizului de spese și măsuri cad în sarcina întreprinzătorului.

Ritișor, la 26 Octomvrie 1930.

Vasa Popa
notar

Cusman Lăpădat
preș. cons. par.

Văduva de învățător

Augustina Ardelean din Logoj, strada Alexandrovici 6, se angajează ca eco-noamă la preot bătrân și fără familie.

Judecătoria rurală Teregova inst c. f.

Nr. 1231/1930 c. f.

Estras din publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Ana Albu născ. Galescu domiciliată în comuna Rusca, contra urmăritului Sabin Albu domiciliat în Teregova la cererea urmăritoarei Judecătoria ordonă licitațiunea execuțională asupra imobilelor înscrise în c. f. a comunei Teregova din circumscripția judecătorei Teregova, porțiunea urmăritului și anume: $\frac{1}{4}$ parte din dreptul de imobilul de $\frac{1}{12}$ parte cu Nr. 601, cuprinse în c. f. 367 în valoare declarată de aderentă în suma de 400 Lei $\frac{1}{4}$ parte din parcela intravilan, 143 stj. p. cuprinse în c. f. Nr. 3995 în care se cuprinde și porțiunea Victoriei Bica, cumpărată, grevată în valoare declarată de creditoare de 2500 Lei și $\frac{1}{2}$ parte din imobilele No. top. 192 Micota de 1150 stj. p. livadă cuprinsă în c. f. Nr. 2414, în care se cuprinde și porțiunea Victoriei Bica, cumpărată grevată în valoarea declarată de creditoare de 4000 Lei pentru incasarea creanței de 200 Lei, capital și interese de 10% dela 18 Iulie 1927, spese de proces și de executare de 474 Lei fixate până acum spese de 136 Lei 50 bani, fixate acum pentru cererea de licitație precum și pentru incasarea creanței de 3000 Lei capital și accesorii a vād. Calina Roșeți și 300 Lei a lui Nicolaie Ghimboasă declarați de aderenți conform § 6 din legea de unificare unor oispozițiuni pub. în Mon. Of. Nr. 152/1930, în suma fixată mai sus redus cu 25% conform § 2 din lege, urmăritul nemulțumit cu valoarea arătată de creditor în termen de 8 zile dela primirea prezentei, are dreptul de a cere instanței numirea de experți pentru prețuirea bunurilor.

Fixează termenul pentru ținerea licitațiunei pentru ziua **de 12 Decembrie 1930 ora 14** în localul oficial a c. f. Teregova, ușa Nr. 11. Condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu pot fi vândut cu preț mai mic de două treimi din prețul strigării:

2. Cei cari voesc să liciteze sunt dator ca să depoziteze la delegatul Judecătoreesc drept garanție de 10% din prețul de strigare în numerar și să semneze condițiunile de licitație.

3. Fiscul cât și creditorii privilegiați și ipotecari nu sunt dator să depună garanție în calitate de licitanți. În cazul când licitantul în baza Legii pierde garanția, licitantul scutit de darea garanției este dator se depună în depozit judecătoreesc suma corespunzătoare garanției în termen de 8 zile dela primirea acțiunei secției c. f.

4. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cei cari au oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește aceasta îndatorire nu se va ține seamă de oferta sa și numai poate lua parte la licitația care se va continua fără amânare. Cei scutiți de garanție nu sunt dator să depună suma corespunzătoare completării garanției.

5. Cumpărătorul e dator să plătească prețul împreună cu interesele de 10% din ziua licitării în trei rate egale a perceptoratului Teregova caserie, pentru depozite judiciare și anume: prima rată în 30 zile, al doilea în 60 zile, cea de a treia la 90 zile socoite dela data când licitația a rămas definitivă. Garanția se va socoti în ultima rată.

6. Prin licitație dreptul de uzufruct viager asupra $\frac{1}{4}$ parte a porțiunii urmăritului în favoarea văd. Mariei Albu născ. Dumeseu nu se atinge.

7. Dacă în 8 zile dela ziua licitației nu se face vre-o reclamațiune sau dacă în decurs de 15 zile dela aceeași dată nu se face supraofertă instanța c. f. va libera cumpărătorului un certificat de cumpărare în baza căruia cumpărătorul poate lua în posesie imobilul cumpărat.

8. Instanța c. f. va ordona din oficiu întabularea dreptului de proprietate asupra imobilelor pe numele cumpărătorului, dacă licitația a rămas definitivă și dacă cumpărătorul a îndeplinit condițiunile de licitație în special dacă a plătit întreg prețul de escumpărare.

9. Dacă cumpărătorul nu îndeplinește în termenul fixat condițiunile de licitație pierde garanția, iar licitantul scutit de garanță este dator ca în 8 zile socotite dela înmânarea somațiunei a c. f. să depoziteze judecătorește suma garanției, apoi la cererea ori cărei părți instanța c. f. va ordona o nouă licitațiune.

Teregova, la 19 August 1930.

A Comoroșan m. p.
judecător

Ioan Bica m. p.
director de cf.
pentru conformitate:
I. Bica director de cf.

Judecătoria rurală Teregova inst. cf.

No. 1149/1930 cf.

Extras din publicațiune de licitație cu condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Stana Badescu domiciliată în Luncavița contra min. Stana, min. Ana Badescu și Eva Fiat și min. Nicolae Badescu la cererea coproprietarei Stana Badescu, Judecătoria ordonă pentru esire din indiviziune licitațiunea execuțională asupra imobilului înscris în cf. a comunei Luncavița No. 1330, din circumscripția judecătoriei Teregova Intravilan cu casă 100 stj. p. în valoare de 50000 lei prețul de strigare se stabilește conform § 6 din legea pentru unificarea unor dispoziții referitoare la executarea silită publicată în Mon. Of. No. 152 1930, în suma fixată mai sus reduse cu 25% conform § 2 din această lege în termen de 8 zile dela comunicarea prezentei publicațiuni executatul nemulțumit cu valoarea fixată de petiționar va putea, arătând valoarea imobilului, să ceară instanței numirea de experți pentru prețuirea intravilanului care urmează a fi licitat.

Fixează termenul pentru ținerea licitațiunei pe ziua de **12 luna Decembrie anul 1930 ora 9** la casa comunală a comunei Luncavița. În baza art. 150 legea LX 1881 condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilul supus la licitație nu poate fi vândut că prețul mai mic de $\frac{2}{3}$ din prețul de strigare art. 26 XLI. 1908 și cel fixat în § 7 din legea sus arătată.

2. Cei care voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoreesc drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar și să semneze condițiunile de licitație.

3. Fiscul precum și creditorii privilegiați sau ipotecari asupra imobilului nu este datori să depună ga-

ranție în calitate de licitanți la licitația imobilului grevat cu drept de ipotecă în favoarea lor. În cazul când licitantul în baza legii pierde garanția, licitantul scutit de darea garanției este dator să depună în depozitul judecătoreesc sâma corespunzătoare a garanției, în termen de 8 zile dela priuirea somațiunei secției cf.

4. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cei care au oferit pentru imobil un preț mai urcat decât cel de strigare este datori să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație care se va continua fără amânare. Cei scutiți de garanție nu sunt datori să depună suma corespunzătoare garanției.

5. Cumpărătorul e dator să plătiască prețul împreună cu interesele de 10% din ziua licitației în trei rate egale la perceptoratul Teregova, caserie pentru depozite judiciare și anume: prima rată în 30 zile, a doua rată în 60 zile cea de a treia în 90 zile socotite dela data dacă licitația va rămâne definitivă, garanția se va socoti în ultima rată.

6. Dacă în 8 zile dela ziua licitațiunii nu se va face vre-o reclamațiune sau dacă în decurs de 15 zile dela aceeași dată nu se va face supraofertă instanța cf. va elibera cumpărătorului un certificat de cumpărare în baza căruia cumpărătorul poate lua în posesie imobilul cumpărat.

7. Instanța cf. va ordona din oficiu întabularea dreptului de proprietate asupra imobilului pe numele cumpărătorului dacă licitația a rămas definitivă și dacă cumpărătorul a îndeplinit condițiunile de licitație în special dacă a plătit întreg prețul de cumpărare.

8. Dacă cumpărătorul nu îndeplinește în termenul fixat condițiunile de licitație pierde garanția iar licitantul scutit de garanță este dator ca în 8 zile socotite dela inmanuarea somațiunei dată de cf. să depoziteze judecătorește suma garanției apoi la cererea oricărei părți instanța cf. va ordona o nouă licitație.

Deciziunea prezentă se va comunica interesaților.
Teregova la 9 August 1930.

A. Comoroșan m. p.
judecător.

Ioan Bica m. p.
director de cf.
pentru conformitate:
I. Bica director de cf.

Aviz!

Primesc spre executare în culori de ulei tot felul de lucrări de artă bisericască ș. a. ripize, prâsnicare, steaguri, mormântul Domnului și tot felul de obiecte bisericesti

Prof. Cornel G. Otónoga
pictor

15

Caransebeș, Ștr. Ghețării 4.